

Koruna Vysočiny

**VENKOVEM
KORUNY VYSOČINY**

DOVOLENÁ NA VENKOVĚ

Hledáte ideální místo pro odpočinek a relaxaci? Co takhle strávit pár dní nebo rovnou celý týden na venkově v Koruně Vysočiny?

Dovolená na venkově je víc než jen pobyt na statku, farmě nebo venkovské chalupě, kde se budete probouzet s nádherným výhledem na kopce, pole a lesy.

Vydejte se k nám a objevte místa, která mají hluboké kořeny a nabízejí autentický venkovský zážitek. Poznejte malebnou krajinu Žďárských vrchů a Svratecké hornatiny, užijte si čistý vzduch a klidnou atmosféru.

VENKOVSKÉ PAMÁTKY 3-9

Objevte památkové rezervace, venkovské kostelíky a staré mlýny v malebné krajině, která vás vtáhne.

PĚŠÍ VÝLETY 10-13

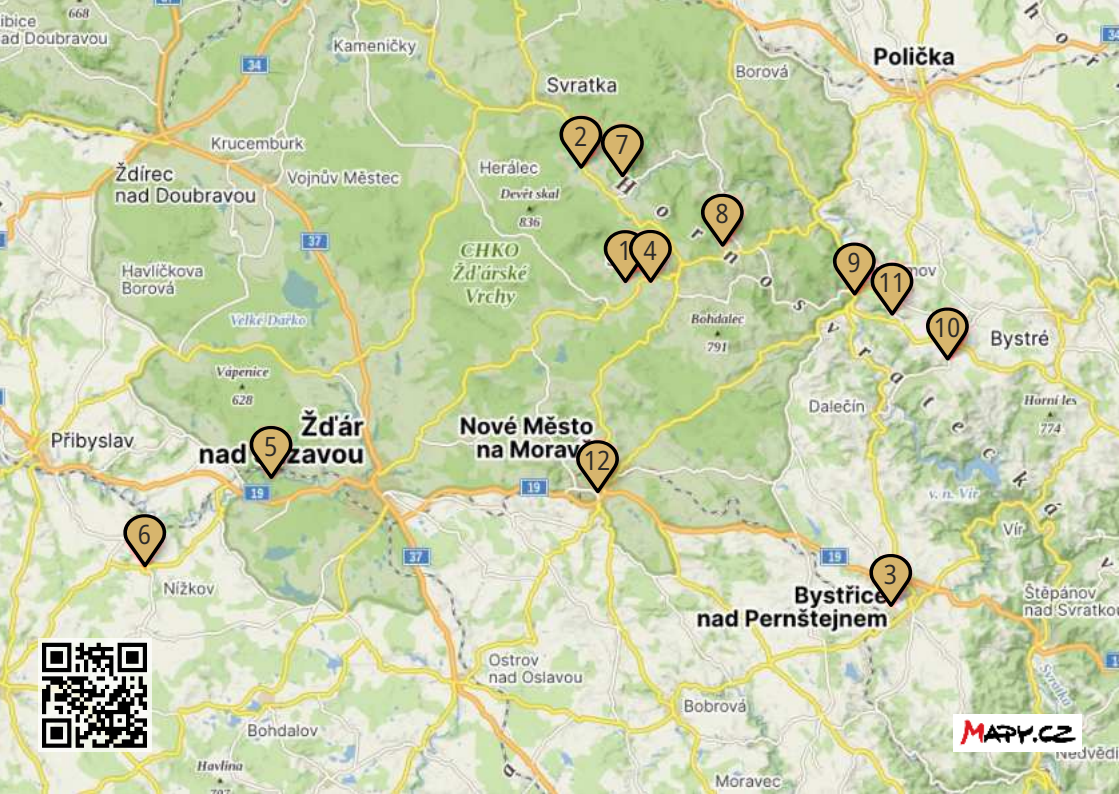
Vydejte se po klidných trasách, které vás zavedou do kopců, lesů a vesniček. Poznáte památky i chuť Vysočiny.

CYKLOVÝLETY 14-17

Užijte si výlety plné historie, přírody a chutí. Vysočina nabízí trasy skrz malé vesnice, rozlehlé lesy a hluboká údolí.

REGIONÁLNÍ POTRAVINY ... 18-19

Typické produkty, které ve své chuti odrážejí Vysočinu a užijí si je vaše chuťové buňky.

VENKOVSKÉ PAMÁTKY

V Koruně Vysočiny na vás čekají původní roubená stavení, nádherné venkovské kostelíky, staré mlýny nebo technické památky. Můžete se projít po památkových rezervacích Krátká a Křižánky, památkových zónách Ubušínek, Telecí a Jimramov.

Navštívíte-li naše muzea, budete mít jedinečnou příležitost seznámit se s bohatou historií a tradičními řemesly, která jsou pro Horácko typická.

Vysočina je místem, které vás přenese do minulosti a které si zamilujete během svých putování.

1. Památková rezervace Krátká
2. Památková rezervace Křižánky
3. Centrum Eden
4. Dům přírody Žďárských vrchů
5. Šlakhamr
6. Kostnice
7. Toleranční modlitebna
8. Skelmistrovský dům
9. Památková zóna Jimramov
10. Památková zóna Ubušínek
11. Mlýn a pila Trhonice
12. Horácké muzeum

1. KRÁTKÁ

Vesnička Krátká patří k nejkrásnějším na Vysočině, její území si uchovalo jeden z nejhodnotnějších celků lidové architektury, proto byla vyhlášena památkovou rezervací už v roce 1995.

V lidové architektuře zde převládají malé horské usedlosti s lomenicemi a podlomenicemi s plochou valbičkou. Malebnost vesničky je umocněna jejím vhodným začleněním do krajiny. Louky, pastviny a pole jsou členěny mezemi a kamenicemi.

Krátká, Sněžné

www.tinyurl.com/vprkratka

2. KŘIŽÁNKY

Křižánky se nacházejí v Milovské kotlině v centrální části Žďárských vrchů. Tato vesnická památková rezervace je největší svého druhu na Vysočině s celkem 45 památkami.

Vesnice se rozprostírá po obou stranách řeky Svratky a historická zemská hranice ji rozděluje na českou a moravskou část. Charakteristická je rozptýlená zástavba roubených domů s bedněným štítem s podlomenicí a valbičkou.

Moravské Křižánky, Křižánky

www.obeckrizanky.cz

3. CENTRUM EDEN

Ráj poznání a inspirace se skládá z Panského dvora, Horácké vesnice a Ekopavilonu. Strávit zde můžete celý den. Expozice jsou vytvořené tak, aby je návštěvník mohl vnímat i dalšími smysly. V Edenu se prolíná historie s budoucností. Hlavní myšlenkou je zachytit historii a dát návštěvníkovi možnost nahlédnout do budoucnosti.

Eden je zaměřený hlavně na rodiny s dětmi, ale zábavu si díky rozmanitosti areálu najdou i starší návštěvníci.

Nový Dvůr 318, Bystřice n. P.

www.edencentrum.cz

4. DŮM PŘÍRODY

Dům přírody Žďárských vrchů je tu pro všechny zvědavé turisty a milovníky přírody, kteří se nechtějí spokojit pouze s procházkami a výhledem.

V historickém statku z 19. století najdete interaktivní expozici 21. století, která vás provede Žďárskými vrchy od pradávných dob, kdy v pomezním hvozdu vládli medvědi a vlci, až po současnost. Při prohlídce je žádoucí objevovat a zkoumat vystavené exponáty více svými smysly.

Krátká 2, Sněžné

www.dumprirody.cz

5. ŠLAKHAMR

Unikátní památka Technického muzea v Brně s expozicí v údolí řeky Svratky.

Původně se jednalo o mechanickou kovárnu založenou cisterciáky, která zpracovávala železnou rudu z okolí. Poté byla přestavěna na obilní mlýn, který sloužil až do druhé světové války. Šlakhamr nyní nabízí expozici věnovanou hamernictví, dřevařství a bydlení za posledních majitelů. Klíčovým prvkem expozice je plně funkční hamerské zařízení.

Šlakhamry 222, Hamry n. S.

www.tnbrno.cz

6. KOSTNICE

U kostela svatého Mikuláše stojí kostnice z roku 1709, která v sobě skrývá kosti přibližně 8000 osob, čímž se řadí mezi největší na Vysočině. Dlouho se věřilo, že kosti pochází z období tereziánských válek. Nedávné výzkumy však ukázaly, že některé kosti jsou starší a datují se až do 13. století.

Pozornost návštěvníků upoutá lebka s hlubokou jizvou od meče. Její povrch je vyhlazený a věří se, že její pohazení přinese štěstí.

Kostel sv. Mikuláše, Nížkov

www.farnost-nizkov.cz

7. SKELMISTROVSKÝ DŮM

Nejvýraznější pozůstatkem zaniklé sklářské huti v Českých Milovech je dům ředitele sklárny. Skelmistrovský dům prošel důkladnou rekonstrukcí, která zachovala jeho autentický charakter a historický význam.

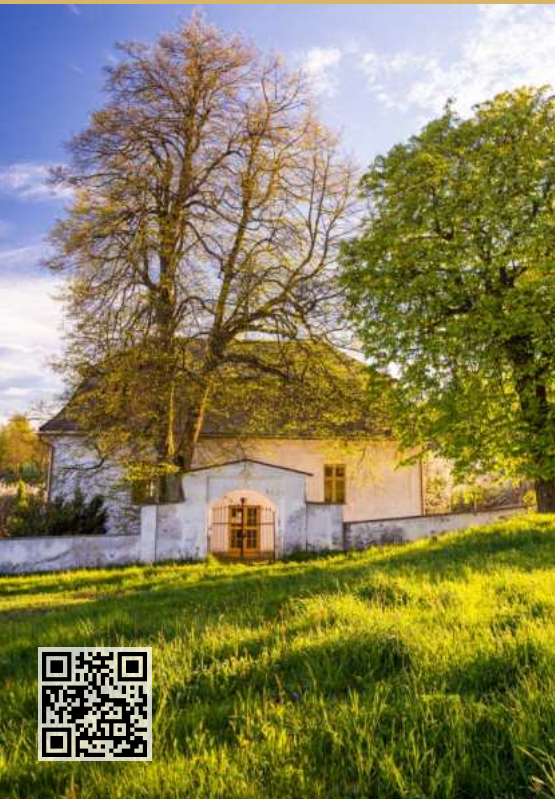
Galerie na Milovské huti ukrývá na 1300 exponátů českého skla z období 17. - 19. století. Představuje návštěvníkům historii a inovace, které české sklářství přivedly na vrchol světového umění a průmyslu.

České Milovy 32, Křižánky

www.namilovskehuti.cz

8. TOLERANČNÍ MODLITEBNA

Historie evangelického kostela, který se dochoval v téměř nezměněné podobě, sahá do roku 1818. Kostel byl postaven přesně podle pravidel tolerančního patentu, proto nemá věž ani zvony a vstupuje se do něj z polí. Vnitřní zařízení dodržuje původní podobu tolerančních modliteben, například ohrádka kolem stolu Páně, kazatelna při podélné stěně, křtitelnice a kruchty. Okna jsou bez výzdob a na zdech jsou psány nápisy švabachem.

Evangelický kostel, Daňkovice

www.ccedankovice.cz

9. JIMRAMOV

Jimramov je městskou památkovou zónou, která ochrání urbanisticko-architektonické hodnoty historického jádra obce.

Historické jádro se soustředí kolem dlouhého náměstí nálevkovitého tvaru, kterým kdysi procházela stará obchodní stezka jdoucí proti proudu Svatky. Většina domů má fasády v historizujícím slohu 19. století. Dominantami jsou renesanční zámek a kostel Narození Panny Marie.

Nám. Jana Karafiáta, Jimramov

www.jimramov.cz

10. UBUŠÍNEK

Ubušínek je malebná vesnička, kde se budete cítit jako v jiném světě. Okolní krajina je nádherná, nebo je tu blízko a místní lidová architektura tvoří jedinečnou atmosféru.

Při procházce vesničkou můžete obdivovat stavby dřevěné, kamenné i z nepálených cihel. Obec byla prohlášena za vesnickou památkovou zónu kvůli snaze zachovat její půvab se sedmi památkově chráněnými objekty.

Ubušínek

www.ubusinek.cz

11. MLÝN A PILA TRHONICE

Mlýn v Trhonicích pochází z počátku 16. století a je jednou ze vzácných technických památek našeho kraje. Nachází se u cesty do Ubušína a využíval vodní energii z Hraničního potoka.

Technologické vybavení se dochovalo v celistvosti, což umožňuje s vysokou přesností rekonstruovat postup mletí. Pozornost si zaslouží i transmisní převod k pohonu hospodářských strojů.

Trhonice 15, Jimramov

www.mlyntrhonice.cz

12. HORÁCKÉ MUZEUM

Horácké muzeum se nachází na Vratislavově náměstí uprostřed památkové zóny v Novém Městě na Moravě v budově staré renesanční radnice ze 16. století.

Expozice se věnuje se ukázce lidové kultury na severním Horácku, sklářství a železářství. Dále tu naleznete exponáty týkající se výroby lyží, zasazené do prostředí stolařské dílny z 1. republiky. Součástí expozice je také prvorepubliková školní třída.

Vratislavovo nám. 114,
Nové Město na Moravě

www.hm.nmm.cz

PĚŠÍ VÝLETY VENKOVEM

Vydejte se na nezapomenutelné pěší výlety venkovem Koruny Vysočiny! Náš region je skutečným rájem pro milovníky přírody a dobrodružství.

Připravte si turistickou obuv a vydejte se na cestu po klidných stezkách, které vás zavedou skrze nádhernou krajinu, zelené kopce a okouzlující vesnice. Nabídneme vám úchvatné výhledy na panenskou přírodu, poznáte naši bohatou historii, objevíte fascinující kulturní dědictví a užijete si autentické venkovské zážitky.

Příroda se stane vaším průvodcem a každý krok bude novým objevem.

1. DEN - PŘES HŘEBENY

V centrální části Žďárských vrchů prozkoumáte dvě vesnické památkové rezervace, vystoupáte na Devět skal, ochutnáte místní speciality a budete obdivovat krajinu, která inspirovala mnoho malířů Vysočiny.

VPR Křižánky, Devět skal,
Drátenická skála, Dům přírody,
VPR Krátká, Skelmistrovský dům

U Paňmámy, Pod Bílou skálou

22 km, převýšení 444 m

Křižánky, Krátká, Milovy

www.tinyurl.com/pesivylet1

2. DEN - PŘES BUCHTŮV KOPEC

Na trase vystoupáte na jednu z našich osmistovek, ale podíváte se i do údolí řeky Svratky. Prohlédnete si toleranční modlitebnu i Chalupu pod lípou, projdete památkovou zónu v Telecím a poznáte unikátní skalní hrad.

 Toleranční modlitebna,
Chalupa pod lípou, VPZ Telecí,
Zřícenina hradu Skály

 Selský dvůr, U Trakaře

 20 km, převýšení 543 m

 Daňkovice, Krásné, Borovnice

 www.tinyurl.com/pesivylet2

3. DEN - JIMRAMOVSKEM

Při toulkách okolím Jimramova na vás čeká nejenom památková zóna v Jimramově a tamní Síň rodáků, ale také obnovený Trhonický mlýn, vesnická památková zóna v Ubušínce či třeba hradní zřícenina v Dalečíně.

 MPZ Jimramov, Síň rodáků,
Trhonický mlýn, VPZ Ubušínek
Zřícenina Dalečín

 JUST Jimramov, Dittáč

 17 km, převýšení 471 m

 Jimramov, Ubušínek, Dalečín

 www.tinyurl.com/pesivylet3

4. DEN - ÚDOLÍM SÁZAVY

Při cestě údolím řeky Sázavy zavítáte do kostnice, prohlédnete si Žďárské vrchy z ptačí perspektivy, uvidíte kovářské zařízení ve Šlakhamru, prolezete puklinou v Rozštípené skále nebo si dopřejete relax na Piláku.

Kostnice, Rozhledna Rosička, Šlakhamr, Rozštípená skála, Starý dvůr, Pilská nádrž

Resort Erich, Tálský mlýn

24 km, převýšení 534 m

Nížkov, Sázava, Hamry, Žďár n. S.

www.tinyurl.com/pesivylet4

5. DEN - PŘES PRALES

Cesta z Cikháje vás povede po stopách partyzánů z 2. světové války, ale uvidíte i skutečný prales na Žákově hoře, vylezete na vrchol Tisůvka, objevíte pramen řeky Svratky a Sraženou vodu na místě evropského rozvodí.

Partyzánský památník, Tisůvka, Žákova hora, Fryšavský kopec, pramen Svratky a Sražená voda

Restaurace Tisůvka

14 km, převýšení 273 m

Cikháj

www.tinyurl.com/pesivylet5

6. DEN - MITROVSKÝM PANSTVÍM

Při nenáročném pěším výletu objevíte zříceniny hradů Mitrov a Lísek, malé muzeum v osadě Habří, projdete se zahradou u záměčku Mitrov nebo si dopřejete kulinářský zážitek v podobě regionálních specialit.

Zřícenina Mitrov, Zámek Mitrov,
Muzeum Tajemné Habří,
Zřícenina Lísek

Mitrovský restaurant

11 km, převýšení 271 m

Mitrov, Habří

www.tinyurl.com/pesivylet6

7. DEN - ÚDOLÍM SVRATKY

Skutečný stříbrný poklad po staletí ukrytý v zemi si prohlédnete v muzeu Mincovního pokladu, projdete se po historickém krytém mostě v Černvíru a vystoupáte z údolí řeky Svratky k partyzánskému památníku.

Muzeum mincovního pokladu
Dřevěný most, Partyzánský
památník, Kostel sv. Václava

Zubr, Hanáček, Pod Pernštejnem

17 km, převýšení 431 m

Nedvědice, Ujčov, Černvír

www.tinyurl.com/pesivylet7

CYKLO VÝLETY VENKOVEM

Objevte krásy Vysočiny na jedinečných cyklistických výletech venkovem!

Tato malebná část Česka vám nabízí nezapomenutelné zážitky a krásnou přírodu. Připravte si své kolo a vydejte se na dobrodružství po klidných silničkách do malebných vesniček, po polních cestách přes louky a přes lesy do hlubokých údolí.

V Koruně Vysočiny si užijete nejen přírodu, ale také ochutnáte speciality a poznáte bohatou historii Horácka.

Připojte se k nám a objevte kouzlo venkova na Vysočině!

1. DEN - MILOVSKOU KOTLINOU

Na kole se projedete mezi roubenkami v Křižánkách a v Telecím, uvidíte Chalupu pod lípou u památného stromu a vaší pozornosti neujde zrekonstruovaný Skelmistrovský dům s galerií v bývalé sklářské osadě.

 VPR Křižánky, Chalupa pod lípou, Skelmistrovský dům, VPZ Telecí, Toleranční modlitebna

 Selský dvůr, U Šlechtů, Za řekou

 35 km, převýšení 633 m

 Křižánky, Borovnice, Krásné

 www.tinyurl.com/cyklovylet1

2. DEN - ŽĎÁRSKÝMI VRCHY

Prozkoumáte památkovou rezervaci v Krátké i s tamním Domem přírody Žďárských vrchů, odpočínáte si u Medlovského rybníka, vyjedete pod Paseckou skálou s vyhlídkou na vrcholu a výhledy vás čekají i na Metodce.

VPR Krátká, Dům přírody,
Medlov, Pasecká skála,
Metodka, Dvorská lípa

Klokočí, U Peňázů, Medlov

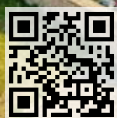
29 km, převýšení 460 m

Sněžné, Fryšava, Kuklík

www.tinyurl.com/cyklovylet2

3. DEN - BYSTRICKEM

Užijete si nabídku aktivit v Centru Eden, projedete se památkovou zónou v Jimramově a v Ubušíně, prohlédnete si mlýn s pilou v Trhonicích, připomenete si pověst o vzniku kostelíku ve Vítochově nebo prozkoumáte zříceninu Dalečín.

Eden Centrum, MPZ Jimramov,
Pila Trhonic, Vítochovský kostel,
Zřícenina Dalečín, VPZ Ubušínek

Harenda, JUST Jimramov, Dittáč

43 km, převýšení 745 m

Bystřice n. P., Jimramov, Dalečín

www.tinyurl.com/cyklovylet3

4. DEN - ÚDOLÍM SÁZAVY

Při cestě zavítáte nejenom k moři Vysočiny – Velkému Dářku, ale i k Pílské nádrži, objevíte pramen Doubravy, navštívíte kostnici v Nížkově, vyšplháte se po točitých schodech na rozhlednu Rosička a prohlédnete si Šlakhamr.

Velké Dářko, Pramen Doubravy, Kostnice, Rozhledna Rosička, Šlakhamr, Pílská nádrž

Polnička, U Šimáka, Tálský mlýn

50 km, převýšení 607 m

Žďár n. S., Radostín, Nížkov

www.tinyurl.com/cyklovylet4

5. DEN - ÚDOLÍM BOBRŮVKY

Čekají vás unikátní Santiniho kostely v Bobrové a ve Zvoli, cestou uvidíte zámek v Radešíně, navštívíte zámecký park v Moravci či u zámku v Mitrově a prohlédnete si také pozůstatky někdejšího hradu Mitrov.

Kostel v Bobrové, Zámek Radešín, Zámek Moravec, Zámek Mitrov, Zřícenina Mitrov, Kostel ve Zvoli

Balónový hotel, Mitrovsky

38 km, převýšení 418 m

Bobrová, Moravec, Zvole

www.tinyurl.com/cyklovylet5

6. DEN - KOLEM PERNŠTEJNA

Při cestě si prohlédnete Centrum Eden i monumentální hrad Pernštejn tyčící se nad Nedvědicí, dole v městečku uvidíte stříbrný mincovní poklad a v Černvíru se projedete po dřevěném krytém mostě.

 Eden Centrum, Hrad Pernštejn, Mincovní poklad, Dřevěný most, Kostel sv. Václava

 Harenda, Hradní krčma, Zubr

 37 km, převýšení 705 m

 Bystřice n. P., Nedvědice, Ujčov

 www.tinyurl.com/cyklovylet6

7. DEN - K MOŘI VYSOČINY

Čeká vás osvěžení v největším rybníku Vysočiny, prozkoumáte unikátní Dářská rašeliniště, vylezete na Tisůvku i Žákovu horu, nahlédnete pod ruce sklářů v huti U Hrocha a příjemné koupání v čisté vodě zažijete také v rybníku Sykovec.

 Velké Dářko, Dářská rašeliniště, Tisůvka, Žákova hora, Sykovec, Sklářská huť U Hrocha

 Tisůvka, U Hrocha, Stanice lyžařů

 39 km, převýšení 469 m

 Škrdlovice, Cikháj, Fryšava

 www.tinyurl.com/cyklovylet7

MILOVSKÉ PERNÍČKY

Perníčky se pečou podle původní receptury. Zdobení perníčků dodržuje výtvarné principy Horáčka.

 České Milovy 31, Křížánky

 www.milovske-pernicky.cz

PIKÁRECKÉ PRECLÍČKY

Kombinace tradiční chuti perníku ve tvaru preclíku a třtinového cukru přináší nový chuťový zážitek.

 Žďár n. S., Radostín, Nížkov

 www.tinyurl.com/cykvolyet4

PROSETÍNSKÉ TRUBIČKY

Trubičky jsou vyrobené podle tradiční receptury z máslového listového těsta a doplněné lehkým bílkovým sněhem.

 Prosetín 64

 prosetinsketrubicky.wixsite.com

MEDOVÉ PERNÍČKY

Díky kvalitním surovinám a ruční práci mají všechny perníčky z rodinné firmy lahodnou a plnou chuť.

 Sněžné 208

 www.dobrutkyzvysovcy.cz

ŽĎÁRSKÝ KAPR

Speciální plemeno kapra s ochrannou známkou. Díky pomalému růstu a čisté přírodě má velmi kvalitní maso.

 Bezručova 4, Žďár nad Sázavou

 www.kinsky-zdar.cz

MITROVSKÝ ANGUS

Přijďte ochutnat maso skotu, který se volně pase na loukách Vysočiny. Chuť vytváří příroda a 100% péče.

 Mitrov 9, Strážek

 www.mitrovsky.com

UJČOVSKÝ MOŠT

Mošt ze sadů se starými odrůdy jablek s tradičním způsobem pěstování na vysokokmenech.

 Ujčov 56

 www.ujcovskymost.cz

RAKYTNÍK Z BOHDALOVA

Rakytník je známý vysokým obsahem vitamínu C, obsahuje mnoho kyselin, ale také další prospěšné látky.

 Bohdalov 179

 www.sevakstar.cz

Vydala: Koruna Vysočiny, z.s.

Rok vydání: 2024

Fotografie: Eva Řezáčová, Miloš Neuman, Prosetínské trubičky,
Roman Šulc, Zámek Žďár nad Sázavou, Zdeněk Loukota

Aktuální otevírací dobu památek je nutné ověřit na webu provozovatele.

www.korunavysociny.cz